

vist sig, at man Verden over gaar til at revidere sine Toldlovgivninger og gør det i den Retning, som vi ønsker det, og at man her i Landet har vist sig ikke uvillig til at betræde denne Vej, og fremragende Socialdemokrater har ogsaa udtalt sig sympatisk overfor denne Tanke. Hvoraf skulde vi da faa det Indtryk, at disse Veje var ufarbare? Men dette Spørgsmaal er imidlertid ikke i Øjeblikket modent til Løsning. Vi haaber, at man fra alle Sider vil erkende og erkende det i Gerning, at dette Lovforslag bør have Konsekvenser. Man bør undersøge, og det med god Villie fra alle Sider, om der ikke findes farbare Veje frem. Jeg tør sige, at den Indsats, som mit Parti har gjort i de sidste Samlinger i dansk Politik, viser, at vi ikke er uvillige til at betræde Veje, som viser sig at være farbare.

Med disse Ord skal jeg anbefale, at man stemmer for Lovforslagets endelige Vedtagelse i dette Ting.

Rode: Den højtærede Finansminister betegnede i Gaar i sin Tale dette Lovforslag som Udtryk for en Overenskomst, og denne Karakteristik blev yderligere bekræftet og fastslaaet ved de Forhandlinger, der har været ført, altsaa en Overenskomst mellem Bankerne og Finansministeren eller Regeringen paa Statens Vegne. Ministeren har lejlighedsvis sammenlignet denne Overenskomst med den Overenskomst, der afsluttes om et Statslaan, og henviste derfor til saadanne Tilfælde, hvor man har at vælge mellem at vedtage en Overenskomst i dens Helhed eller at afstaa fra at medvirke dertil. Den højtærede Finansminister afviste straks under Udvalgsforhandlingerne enhver Tanke om at begrænse Statens Risiko paa en eller anden Maade med Hensyn til Driften af Egaliseringsfonden. Og han erklærede, at man paa Forhaand maatte vide, at en saadan Ændring af Overenskomsten ikke kunde gennemføres. Derimod stillede den højtærede Minister sig anderledes overfor en Tanke, vi fra vor Side tillod os at fremsætte. Lovforslaget indeholder Bestemmelser om Valutafondens Tilvejebringelse og om dens Forvaltning, medens den er i Virksomhed, og endelig Bestemmelser om dens Ophævelse. Den højtærede Minister gaar ud fra, og jeg anser det ogsaa som givet, at der ved Fondens Ophævelse vil være en Beholdning af Mønt til Stede, enten en blandet Beholdning af Sterling og Kroner, af fremmed Mønt og dansk Mønt, eller udelukkende af en af Møntsorterne. I det Øjeblik denne Fond skal ophæves, skal denne Beholdning efter Lovforslaget, som det

forelaa i Gaar, deles mellem Staten og Nationalbanken, og samtidig overtager hver af Parterne Forpligtelse til at tilbagebetale i den fremmede Mønt den Kredit, hvorpaa Valutaegaliseringsfondens Virksomhed har hvilet. Det vil sige, at ved Ophævelsen af Fonden vil der efter dette Lovforslag for Statens Vedkommende være at tilbagebetale $2\frac{1}{2}$ Million Pund Sterling. Til denne Forpligtelse svarer Statens Raadighed over Fondens Beholdning af Midler her i Landet. Saafremt disse ikke er Sterling, men danske Kroner, eller hvis Beholdningen af Sterling er under $2\frac{1}{2}$ Million Pund, vil der ved Fondens Ophævelse for Staten opstaa en Nødvendighed for at skaffe sig denne fremmede Mønt, og dette vil atter sige, at der vil opstaa Sandsynlighed for, at man maa tilvejebringe denne fremmede Mønt ved en Forlængelse af Kreditten ved dens Overgang fra at være en Kassekredit eller en Overtrækningskredit til at blive et midlertidigt Laan eller et fast Statslaan. Vi henstillede derfor til den højtærede Minister at overveje, om ikke dette Forhold burde ændres saaledes, at Nationalbanken, hvis Pligt det efter dens Oktroj dog er at varetage Pengevæsenets Opretholdelse, overtog hele Beholdningen og samtidig hele Forpligtelsen til Tilbagebetaling af den fremmede Mønt, altsaa eventuelt Forpligtelsen til ved Salg af Kroner i Sedler liggende i Fonden eller ved Guld eller ved Forlængelse af Kreditten eller ved Laan, eventuelt ved alle Dele tilsammen, at tilvejebringe de nødvendige Beløb. Ved en saadan Ordning vilde Staten være fri for Udsigten til, at der i Løbet af et Par Aar maa optages et Statslaan, eventuelt et Statslaan paa $2\frac{1}{2}$ Million Pund Sterling. Den højtærede Minister erklærede, at dette Forslag vilde han ikke paa Forhaand anse for udelukket, men forhandle med Nationalbanken derom. Nu har han meddelt os, at Nationalbanken mener, at den ikke vil kunne indgaa paa en saadan Ændring af den mellem Ministeren og Bankerne sluttede Overenskomst, og dermed er denne Tanke efter hele dette Lovforslags Karakter som en Overenskomst jo udelukket fra at kunne vinde Fremgang. Vi har ment, at det var vor Pligt at gøre et Forsøg paa at fri Staten for Muligheden for at skulle optage et Statslaan eller rettere Muligheden for, at vi i den Situation, hvori vi i Øjeblikket er, skal løbe den Risiko, at vi til sin Tid skal optage et Statslaan, hvis Vilkaar vi ikke aner, og hvis Udbytte vi ikke aner, idet Udbyttet vil være den halve Del af Beholdningen, som maatte forefindes i Fonden, og hvis Størrelse